

Rinus Van de Velde: meer dan een houtskoolkunstenaar
deliberaties: hoe zit het nu?

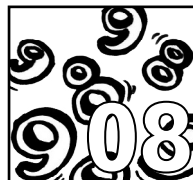
KoffieKlap: cafeïne als carrièreswitch

studentenblad Universiteit Antwerpen
dwars
nr. 107 | jaargang 16 | februari 2017 | gratis | www.dwars.be

COVER Rinus Van de Velde

Rinus Van de Velde is meer dan een hout-koolkunstenaar. We bezoeken hem in zijn atelier, waar sigaretten en ideeën worden opgestoken.

ONDERWIJS

deliberaties

Zag je een acht of negen in je puntenlijst staan? Panikeer nog niet, misschien helpt een deliberatie je nog uit de nood. Als je niet aan de Faculteit L&W studeert, althans. Wat een ingewikkeld faculteitsafhankelijk boeltje zijn die deliberaties toch.

MAATSCHAPPIJ

KoffieKlap

KoffieKlap biedt prostituees de mogelijkheid om werkervaring op te doen die wel op een cv kan verschijnen. In de koffiebar spreekt dwars met de initiatiefnemers.

03 EDITORIAAL bende bronstige gorilla's

Verleid door entertainment van de laagste soort.

12 COLUMN niemandsland

Dag, papieren huis!

11 DWARSQUIZ breek je hoofd

Sta jij paraat op 7 maart?

14 CULTUUR Jazz in't MAS

Student-ondernemers veroveren het MAS.

17 TAALPLEZIER dwarswoordzoeker

Puzzel- en zoekplezier verzekerd.

18 CENTERFOLD hackaton

Hackers unite at the Waagnatie.

23 TAALPLEZIER dwarswoordpuzzel

Puzzel- en zoekplezier verzekerd.

24 PROFFENPROFIEL Peter Thijssen

Over statistiek, screenen en Bill Gates.

26 BETWETER windhaan

Waarom kruipen hanen op kerktorens?

28 STUDENT naar het buitenland

Alternatieven voor Erasmus.

31 DWARSLIGGER in bed with Enrico

"It's easier in Italy to get the maximum score."

32 CULTUUR Oscar-alternatieven

Films uit 2016 die meer aandacht verdienen.

34 HET LAATSTE WOORD verdwijnwoordenboek

Het rijke verleden van onze taal.

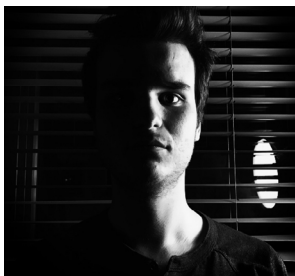
35 POËZIE Daan Janssens

Herwonnen winterdagen.

36 STRIP Chrostin

Was koffiedrinken maar een vak.

praatjes vullen geen gaatjes

Vermoeid plof ik in de zetel en zet het nieuws op, maar ik zap al snel weg. Ik heb vanavond geen zin om naar een oranje brulaap met te kleine handen te kijken. Of te luisteren naar de zoveelste politicus die beweert dat zijn loon niet te hoog is, terwijl de gemiddelde Belg slechts een fractie van dat loon verdient. Of nog beter! Hoe mannen, vrouwen en kinderen opgejaagd worden door ongeletterde barbaren die in naam van het geloof de grootste wreedheden aanrichten.

Nee, geef mij op deze druilerige avond maar iets hersenloos. Tijd voor *Temptation*, dus! Ah, een bende bronstige gorilla's, die beweert hun relatie te willen testen door zich te bezatten op een eiland met krolse tijgerinnen in bikini. Niet dat hun vriendinnen minder hypocriet zijn, de leeuwen op het vrouweiland lusten wel een sappige gazelle die zich lustig in de val laat lokken. Entertainment van de laagste soort, zo stond in de krant. Toch kan ik niet weggijken.

Ergens knaagt er iets. Door naar het programma te kijken bevestig ik immers het bestaansrecht ervan. De bioscoop dan maar? Alleen heb ik geen zin in de zoveelste sequel of een zoetsappige musical, hoe goed die ook is (p. 32). Een museumbezoek is ook uit den boze, want dan moet ik uit mijn luie zetel komen (p. 4). Nee, vanavond liever mijn beste jazzplaat en een lekker biertje. Duke Ellington weet mijn *Sentimental Mood* altijd perfect in muziek te vertalen. Prachtig, dat smaakt naar meer (p. 14)!

Toch kan ik de rust niet vinden. Want ik ben kwaad. Kwaad op de wereld, omdat we in dezelfde val lopen als in 2016. Muren die in 2016 theoretisch waren, worden in 2017 werkelijkheid en dat schijnt niemand iets te kunnen schelen. Kwaad op mezelf, omdat dat me koud laat. Ik verkies te kijken naar degoutant entertainment, terwijl ik even een gedachte had kunnen sparen voor zij die die luxe niet hebben. En maar praatjes verkopen over de staat van de wereld. Ik schaam mij diep voor mijn eigen onverschilligheid. Zoals een wijze gorilla op een Thais eiland ooit zei: "Praatjes vullen geen gaatjes". Het is tijd voor actie.

Yannick De Meulder
Hoofdredacteur

colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op UA-antwerpen-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim, Mutsaard en Stadscampus. Dit nummer werd afgesloten op 19/02/2017. Oplage: 2500 exemplaren. V.U. Yannick De Meulder, Kleine Kauwenberg 22, B-2000 Antwerpen

hoofdredacteur | Yannick De Meulder
redactiesecretaris | Stijn Demarbaix

adjunct-hoofdredacteur | Anouk Buelens-Terry

redactie | Amaury De Meulder ■ Caroline Van de Pol ■ Daan Krake ■ Donna Kerseboom ■ Maxene Willems ■ Peter Jan Polstra ■ Robbe Weyn ■ Silke Rochtus ■ Sofie Vanderhulst ■ Stijn Demarbaix ■ Yannick De Meulder

eindredactie | Jolien Bernaerts (verantwoordelijke) ■ Amaury De Meulder ■ Annelin Marien ■ Annemarie Verschragen ■ Caroline Van de Pol ■ Donna Kerseboom ■ Maxene Willems ■ Ruben Bal ■ Silke Rochtus

beeld | Anouk Buelens-Terry ■ Jeroen Janssens ■ Lisa Decré ■ Natasa Van Looveren ■ Stine Moons ■ Yannick De Meulder

vormgeving | Stine Moons (verantwoordelijke) ■ Alex Noels ■ Anouk Buelens-Terry ■ Asmae Ibnammam ■ Diana Dimbueni ■ Hannes Den Ouden ■ Lisa Decré ■ Lize D'haese ■ Quinten Van den Broeck

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad Universiteit Antwerpen, Kleine Kauwenberg 22, B-2000 Antwerpen.

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

e-mail | contact@dwars.be **adverteren** | adverteren@dwars.be **website** | www.dwars.be

social media | Donna Kerseboom (verantwoordelijke) ■ Amaury De Meulder ■ Annemarie Verschragen ■ Mathilde Luijten

web | Maxene Willems ■ Ruben Bal

IT | Stein de Groof (verantwoordelijke) ■ Ruben Van Assche

PR | Quinten Van den Broeck (verantwoordelijke) ■ Daan Krake ■ Dagmar Tureluren ■ Jutta Buytaert

drukkerij | Favorit

cover | Jeroen Janssens

met dank aan | Chrostin ■ Daan Janssens ■ Jeugd en Poëzie ■ Lie van Roeyen ■ Peter Thijssen ■ Vito Adriaensens

de man van het

Rinus Van de Velde

jaar

tekst: Robbe Weyn ■ beeld: Jeroen Janssens

Hij is net vader geworden, heeft tentoonstellingen in Den Haag en Berlijn en is uitgeroepen tot 'Man van het jaar' door Knack Focus na zijn immens populaire expositie in het S.M.A.K.: het gaat hard voor kunstenaar Rinus Van de Velde. De 33-jarige kunstenaar is bij de meesten bekend als houtschooltekenaar. Op grote canvassen of rechtstreeks op witte muren maakt hij zwart-wittekeningen die levensgrote proporties aannemen.

Zijn werk bestaat echter uit veel meer dan deze houtschooltekeningen. "Ik vind het altijd jammer als ik als houtschooltekenaar word omschreven." Ondanks zijn zeer drukke agenda maakt hij op een druilerige woensdagochtend toch tijd voor *dwars*. De garagepoort van zijn atelier gaat omhoog en we worden direct zijn werkplaats binnengeloodst. "We zullen even aan mijn bureau gaan zitten. Ik neem er snel nog een stoel bij."

Je bent pas op je zestien beginnen tekenen. Hoe is het toen voor jou allemaal begonnen?

“Zoals elk ander kind tekende ik op jonge leeftijd al, maar ik was er niet bijzonder goed in. In de loop van mijn leven heb ik verschillende bevliegingen gehad, zoals het kopen van een gitaar, bijvoorbeeld. Na een korte tijd had ik echter door dat muziek niets voor mij was. Als puber had ik geen idee wat ik wou gaan doen, zoals alle jongeren van die leeftijd. Wel ben ik altijd een dromer geweest.”

“Kunst maken moet wel een obsessie zijn.

“Een tentoonstelling in Parijs liet in die periode een diepe indruk op me na. Thuis ben ik dan een jaar gewoon zelf beginnen tekenen. Mijn ouders dachten dat dit waarschijnlijk weer één van die bevliegingen was, maar die is duidelijk wél blijven hangen. Voor mijn verdere studies in die branche ben ik vanuit Leuven naar Antwerpen verhuisd om aan Sint Lucas les te volgen.”

Waarom koos je ervoor om een studie in Antwerpen te volgen?

“Mijn ASO-opleiding heb ik gevolgd in Leuven, maar mijn hogere studies wilde ik in de kunstsector verderzetten. In Leuven ging dat echter niet. Een logischere stap was een verhuis naar Brussel geweest, maar Antwerpen was – naar mijn gevoel – echter interessanter als het over kunst ging.”

“Een andere factor die misschien wel meespeelde, was dat ik in Antwerpen ook op kot kon gaan. Brussel was dichterbij huis, waardoor op kot gaan minder waar-

schijnlijk was. Van een echte band met Antwerpen kon je niet spreken, ik was er hoogstens drie keer geweest.”

“De verhuis naar Antwerpen was wel een hele ervaring, want in vergelijking met Leuven is dit echt een grote stad. De band met Antwerpen is nu echter wel aanwezig. Antwerpen is de stad waar ik studeerde, werk, woon en mijn kinderen grootbreng. In het buitenland verkondig ik dat ik uit Antwerpen kom. Het zou me zelfs storen als ze mij zouden omschrijven als ‘de Leuvense kunstenaar Rinus Van de Velde’. Ik besef maar al te goed dat ik voor de mensen hier nooit een echte Antwerpenaar zal zijn. Het zal aan mijn accent liggen (*lacht*).”

Heb je hier dan meteen je potlood opgepakt?

“Eigenlijk heb ik eerst een opleiding tot beeldhouwer gevolgd. Ik hield van het romantische idee. Het bleek echter niet helemaal mijn ding. Tekenend is wel altijd mijn grote passie gebleven. Op Sint Lucas werd ik gestimuleerd verder te gaan waarmee ik bezig was. Toen deelde ik een atelier met vier medestudenten. Je zag elkaar elke dag aan het werk en leerde daar voortdurend van bij. Na vier jaar samen in dezelfde ruimte te werken, kom je plots op de arbeidsmarkt en in een totaal andere realiteit terecht. Plots sta je er alleen voor.”

“De vraag die ik toen het meeste te horen kreeg, was: ‘Wat ga je met zo’n diploma doen?’ Je hoopt natuurlijk altijd om je eigen werk te kunnen maken, maar dat is uiteraard niet voor iedereen weggelegd. Er zijn collega’s die als assistent bij andere kunstenaars gaan werken; anderen worden bijvoorbeeld curator. De kunstopleiding is meer een vorming. Geen kweekvijver voor een nieuwe hoop ‘kunstenaars’.”

Jouw eigen werk sloeg snel aan, niet?

“Zelf zou ik het niet als snel omschrijven. Ik ben er meer dan tienduizenden uren aan bezig geweest. Maar pas op, ik vind ook zeker niet dat het te traag gaat. Ik ben eigenlijk gewoon zeer tevreden met hoe het allemaal verlopen is tot hier toe.”

“Wel ben ik vrij jong beginnen exposeren, daar heb je gelijk in. Toch zeker als je het vergelijkt met kunstenaars zoals Michaël Borremans of Luc Tuymans. Zij braken pas door rond hun veertigste. Ik heb waarschijnlijk erg veel geluk gehad. Rond mijn afstudeertijd ontstond immers de trend om ‘nieuwe jonge kunstenaars’ te ontdekken. Dat is vandaag nog steeds het geval, en maar goed ook. De generatie kunstenaars van de toekomst zijn de jongeren van nu.”

Kon je vanaf het begin goed rondkomen? Of is het financieel moeilijk als kunstenaar?

“Aankankelijk kan je niet van je beroep leven, nee. Gelukkig zijn er allerlei mogelijkheden en kan je subsidies of een kunstenaarsstatuut aanvragen.”

“Ik wil af van die term ‘houtschoonheidskunstenaar’.

“Zelf heb ik een tijd gewerkt als decorbouwer. Zo was ik een periode op tour, waarna ik een periode vrij was. Met het geld dat ik toen verdiende, kon ik dan zelf aan de slag gaan. Ook was ik een tijd leerkracht aan Sint Lucas. Mijn lessen kon ik combineren met het maken van eigen werk.” ➤

"Lesgeven doe ik ondertussen niet meer. De ideologie in een school kan immers het gevaar met zich meebrengen dat studenten beginnen denken: 'Zo moet ik werken.' Maar ik wil niet zeggen hoe iemand moet tekenen. Waarom zou ik mijn manier van tekenen aan iemand opleggen? Ik ben ervan overtuigd dat je eigenheid behouden zeer belangrijk is. Wat niet wil zeggen dat je origineel moet zijn. Dat is iets helemaal anders. Wel geef ik elk jaar nog een masterclass aan Sint Lucas. Studenten kunnen dan kiezen bij wie ze les volgen."

Is dat een kritiek op het systeem van het kunstonderwijs? Heb jij dat gemist tijdens je eigen opleiding?

"Nee, zeker niet. Bekijk het als een eigen invulling die ik eraan wil geven. Wel vind ik het beoordelingssysteem soms moeilijk. Tijdens je vierjarige studie word je door een viertal leerkrachten begeleid en beoordeeld. Na je schooltijd zijn er plots duizenden mensen die een mening klaar hebben. In mijn tijd waren de leerkrachten vaak ook enkel leerkrachten. Ik heb geen idee of dat nog steeds zo is, maar ik vind dat wel zeer gek."

"Professoren aan de universiteit hebben toch ook eigen onderzoeken en brengen toch ook eigen publicaties uit?"

"Tekenen is altijd mijn passie gebleven", zei je net. Waarom is net tekenen de enige bevestiging die een passie is geworden?

"Ik hou van de lichtheid van het tekenen. Je hebt een blad papier, een potlood en vier nagels nodig en je kan je werk direct maken en tentoonstellen."

"Ik ben ervan overtuigd dat je eigenheid behouden zeer belangrijk is. Wat niet wilt zeggen dat je origineel moet zijn."

"Een les tekenen zal je mij nochtans nooit zien geven. Ik neem mijn studenten liever mee naar mijn atelier, tentoonstellingen of een lezing van een curator. Ze moeten zien welke mogelijkheden er allemaal zijn."

"In Duitsland zijn er bijvoorbeeld professoren die hun studenten slechts enkele momenten in de week zien. Maar die proffen zijn zelf kunstenaars en werken aan eigen projecten. Ook hebben die scholen een eigen atelier, waar door de studenten de kunstenaar echt aan het werk zien."

"Zeker als student op een klein kamertje is tekenen veel gemakkelijker dan beeldhouwen. Het snel willen tonen is een drang die ik altijd al heb gehad. Veel kunstenaars streven naar een perfecte expositie, maar in mijn ogen bestaat dat niet."

“Ik zie een tentoonstelling meer als een mogelijkheid om dingen te testen. Daarna kan ik pas verder werken en aanpassingen maken en evolueren naar de volgende tentoonstelling.”

Dat lichte, die snelheid van tekenen, dat was toch alles-behalve het geval bij je tentoonstelling in het S.M.A.K.?

“Dat is waar. Voor die tentoonstelling, *Donogoo Tonka*, bouwde ik scènes uit een filmscript dat nooit verfilmd is. De bouw van die decors duurde gemakkelijk een maand, waarna we de stukken fotografeerden. Pas dan maakte ik een tekening aan de hand van de foto. Dat was leuk om te doen, maar ik merkte wel dat er iets te overproduced aan was. Ik begon verkrampd te tekenen.”

“De generatie kunstenaars van de toekomst zijn de jongeren van nu.

“Als een foto goed was, vertrouwde ik erop dat de tekening dat ook zou worden. Nu probeer ik terug meer onbevangen te tekenen, in het begin tekende ik met meer lef. Om Picasso te citeren: ‘Ieder kind is een kunstenaar. De moeilijkheid is er een te blijven als we groot zijn.’ Dat kinderlijke, zonder ratio gewoon tekenen en toeval toelaten. Het zijn dingen die ik in mijn werk probeer te krijgen.”

“Fouten toelaten kan heel interessant zijn. Ik kan gerust op een avond naar een werk kijken en het in stukken scheuren als ik niet tevreden ben. Daar leer je ook uit.”

Het valt op dat er naast of onder je tekeningen veel tekst pronkt. Een weloverwogen keuze, of toeval?

“Die tekst is eigenlijk meer voor mezelf. Zo kan ik zelf mijn ideeën over de tekeningen een plaats geven. Veel kunstenaars laten tekst weg, omdat de kijker dan zelf kan bedenken waarover het kan gaan. Zelf doe ik dat liever niet. Ik behoud graag de controle over het onderwerp. Bovendien kan je met taal nog een hele extra dimensie scheppen. Een die je niet met beelden kan overbrengen. Of de mensen die tekst nu lezen of niet, houdt mij niet echt bezig.”

Ook met keramiek hou je je tegenwoordig bezig. Je beperkt je niet meer alleen tot houtskooltekeningen. Was je het beu om enkel te tekenen?

“Beu niet, maar zoals ik eerder al zei, ben ik altijd een dromer geweest. Dat maakt dat ik me vaak probeer in te beelden hoe het zou zijn om iemand anders te zijn. Dat kan ik aan de hand van mijn werk. Mijn atelier, die ruim-

te binnen vier muren, is vrij saai. Nu is mijn atelier opgedeeld in twee delen: in de ene ruimte werk ik als Rinus Van de Velde, in de andere maak ik keramiek en schilderen als Robert Rino. Hij woont in een fictieve kunstenaarskolonie. Mijn werken als Robert Rino bevatten veel kleur. Lang had ik daar niets mee gedaan, maar ik wil af van die term ‘houtskoolkunstenaar’.”

“Die spanning tussen de echte wereld en het fictieve vind ik fascinerend. Ik probeer echter nooit iemand op het verkeerde been te zetten. Iedereen weet dat Robert Rino gewoon Rinus Van de Velde is. Een fictief personage dat kunstwerken exposeert, is bovendien eens iets anders. Ik kijk veel naar andere kunstenaars. Uit die nieuwsgierigheid naar anderen ontstaan bij mij veel alter ego’s.”

Heb je tot slot nog tips voor jonge kunstenaar-studenten?

“Dat vind ik moeilijk. Ik zei eerder al dat ik niet wil preken hoe het moet. Kunst maken moet wel een obsessie zijn. Je moet er echt voor de volle honderd procent voor gaan. Verder is individualiteit zeer belangrijk. Het doen van je eigen ding. Je hoeft dus niet ineens met iets super origineels af te komen, maar wel met iets dat volledig je eigenheid weergeeft. Voor de rest heb ik geen gouden tips. Vroeger kwam me eens ter ore dat je minstens zestien uur per dag moet werken, wil je het maken als kunstenaar. Daar geloof ik niet in. Moeten werken en jezelf moeten uitputten om gewoon te werken is compleet belachelijk.”

Rinus Van de Velde exposeert vanaf 17 maart in de König Galerie in Berlijn. Vanaf 7 september is hij te zien in de Tim Van Laere Gallery in Antwerpen. ■

deliberaties

met de hakken over de sloot

tekst: Donna Kerseboom ■ illustratie: Lie van Roeyen

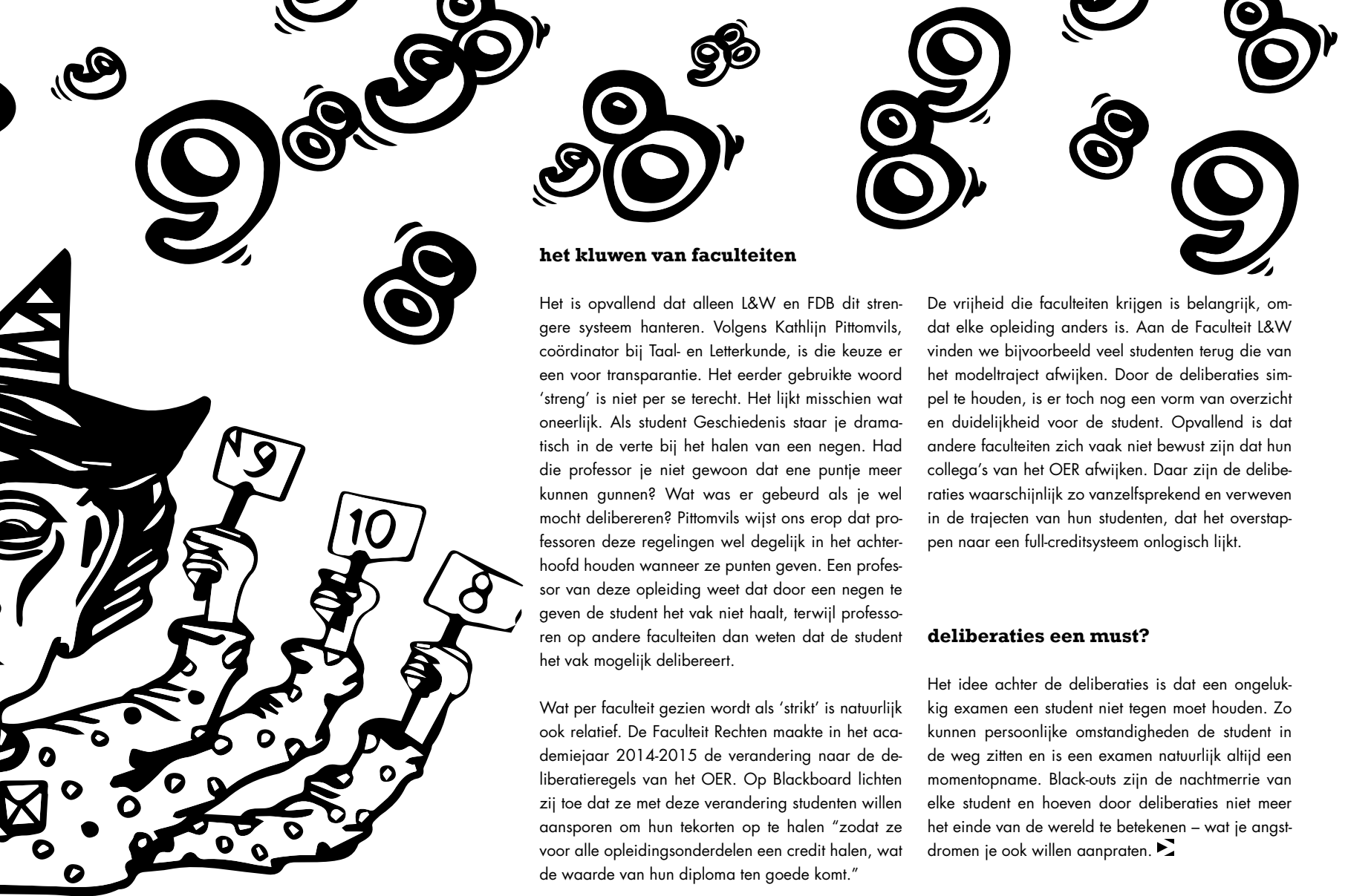
Na de examens zou je het liefst onbezorgd neerploffen in de zetel, maar dan begint het eigenlijk pas. Je punten verschijnen op SisA, je weet of je in augustus moet terugkomen en soms kun je gelukkig van die negen nog een tien maken. Delibereren kan een enorme last van je schouders tillen. Ondanks centrale regelingen, kiezen sommige faculteiten ervoor hun eigen regels te handhaven. Welke faculteiten laten deliberaties toe en waarom zijn de verschillen zo groot?

Het Onderwijs- en Examenreglement (OER) geldt als steun en toeverlaat van de student. Artikel 20.1.5 biedt ons een inzicht in de deliberaties. Deze regels bepalen welke student een tweede kans krijgt en welke student die zelf moet grijpen in augustus. Normaal gezien is een student niet geslaagd voor een opleidingsonderdeel als hij of zij minder dan vijftig procent behaalt (artikel 20.1.4). De faculteit kan een uitzondering maken in het geval dat het om maximaal zes studiepunten gaat en het cijfer niet lager dan een acht op twintig is. Dat mag dus een vak van zes studiepunten zijn, of twee vakken van drie.

Het gaat alleen om bachelors, schakel- en voorbereidingsprogramma's, want masters werken altijd met het full-creditsysteem, waarbij alleen tien op twintig succes betekent. Die deliberatie wordt overigens automatisch verwerkt, als student hoeft je daar geen aanvraag voor te doen. Als je een examen toch opnieuw wil afleggen, moet het initiatief van jouw kant komen.

In principe is de deliberatieregel, artikel 20.1.5, een uitzondering, wat betekent dat faculteiten ervoor kunnen kiezen om die wel of niet te maken. Elke faculteit maakt haar eigen regels bekend aan de studenten via Blackboard. Zo kiest de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte (L&W) al sinds 2008 voor een full-creditsysteem. Ook de Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen (FBD) zit middenin de overgang naar dit systeem. Studenten vanaf academiejaar 2014-2015 kunnen daar niet meer delibereren. Bij Rechten wordt er vanaf dat jaar juist toegewerkt naar het OER. Dit is overigens wel een aanscherping van de regels die voordien golden. De mate waarin faculteiten afwijken van het OER varieert dus van het toevoegen van criteria tot het negeren van het aanvullende artikel.

het kluwen van faculteiten

Het is opvallend dat alleen L&W en FDB dit strengere systeem hanteren. Volgens Kathlijn Pittomvils, coördinator bij Taal- en Letterkunde, is die keuze er een voor transparantie. Het eerder gebruikte woord 'streng' is niet per se terecht. Het lijkt misschien wat oneerlijk. Als student Geschiedenis staar je dramatisch in de verte bij het halen van een negen. Had die professor je niet gewoon dat ene puntje meer kunnen gunnen? Wat was er gebeurd als je wel mocht delibereren? Pittomvils wijst ons erop dat professoren deze regelingen wel degelijk in het achterhoofd houden wanneer ze punten geven. Een professor van deze opleiding weet dat door een negen te geven de student het vak niet haalt, terwijl professoren op andere faculteiten dan weten dat de student het vak mogelijk debiteert.

Wat per faculteit gezien wordt als 'strikt' is natuurlijk ook relatief. De Faculteit Rechten maakte in het academiejaar 2014-2015 de verandering naar de deliberatieregels van het OER. Op Blackboard lichten zij toe dat ze met deze verandering studenten willen aansporen om hun tekorten op te halen "zodat ze voor alle opleidingsonderdelen een credit halen, wat de waarde van hun diploma ten goede komt."

De vrijheid die faculteiten krijgen is belangrijk, omdat elke opleiding anders is. Aan de Faculteit L&W vinden we bijvoorbeeld veel studenten terug die van het modeltraject afwijken. Door de deliberaties simpel te houden, is er toch nog een vorm van overzicht en duidelijkheid voor de student. Opvallend is dat andere faculteiten zich vaak niet bewust zijn dat hun collega's van het OER afwijken. Daar zijn de deliberaties waarschijnlijk zo vanzelfsprekend en verweven in de trajecten van hun studenten, dat het overstappen naar een full-creditsysteem onlogisch lijkt.

deliberaties een must?

Het idee achter de deliberaties is dat een ongelukkig examen een student niet tegen moet houden. Zo kunnen persoonlijke omstandigheden de student in de weg zitten en is een examen natuurlijk altijd een momentopname. Black-outs zijn de nachtmerrie van elke student en hoeven door deliberaties niet meer het einde van de wereld te betekenen – wat je angstdromen je ook willen aanpraten. ➤

Ook een gebrek aan talent voor een specifiek vak hoeft niet te betekenen dat een student de algemene stof van een opleiding niet voldoende beheerst. Dat laatste is dan wel waarom voor masterstudenten een strikt full-creditsysteem geldt. Vooral bij Geneeskunde is die grens belangrijk: "Het gaat over afgestudeerden die met hun diploma als gezondheidswerker aan de slag gaan en een belangrijke verantwoordelijkheid dragen over het leven en de kwaliteit van leven van de patiënt", zegt Iris Wyns, domeincoördinator onderwijs.

deliberaties nationaal

De verschillen met andere Belgische universiteiten zijn vrij groot. Op Vlaams niveau is het grootste verschil dat UAntwerpen haar deliberatieregels toepast op de gehele bachelor. Zowel UGent als de Vrije Universiteit Brussel staan enkel deliberaties toe in het eerste jaar. Voor de rest van de bachelor en ook de master is alleen tien op twintig voldoende om te slagen. De reden daarvoor is vrij makkelijk te bedenken: als beginnend student kun je weleens een misstap maken. Ook zijn eerstejaarsvakken vaak meer inleidend dan specifiek, als geneeskundestudent een tekort behalen voor een vak als wijsbegeerte is minder erg dan een tekort voor vakken die voor jouw vakgebied essentiële kennis bevatten.

Een ander Vlaams fenomeen zijn de zogenaamde toleranties van de KU Leuven. Hoewel andere universiteiten deliberaties ook weleens toleranties noemen, past KU Leuven een heel ander systeem toe. Elke student heeft een tolerantiekrediet van tien procent van het totaal aantal stu-

diepunten van de opleiding. Op een jaar van zestig studiepunten, kun je er dus zes tolereren. Elke faculteit heeft natuurlijk bepaalde vakken die daarop een uitzondering vormen, zo zal je hoofdvakken altijd in augustus opnieuw moeten afleggen. Je moet deze toleranties ook altijd zelf inzetten. Waar delibereren een beslissing van de faculteit is, is het tolereren er een van de student. Wie een enorme 'deliberatiefan' is, mag overigens blij zijn dat hij niet in Wallonië studeert. Daar geldt overal: een negen is geen tien, en zal dat ook nooit worden.

Uiteindelijk is het dus niet zo vreemd dat deliberatieregels zoveel verschillen. Er blijken niet alleen tussen de universiteiten, maar ook binnen UAntwerpen verschillende ideeën over te bestaan. Je kan je vragen stellen bij het nut van delibereren, een student zou toch al zijn vakken moeten behalen? Maar het aantal toegestane studiepunten is zo laag, dat van misbruik door luie studenten absoluut geen sprake kan zijn. De verschillen zijn in werkelijkheid ook niet zo groot. Een negen in een full-creditsysteem is anders dan een negen die gedelibereerd kan worden. De volgende keer dat je baalt van de deliberatieregels op jouw faculteit, moet je maar denken: het gras lijkt altijd groener aan de overkant.

Van het OER bestaat sinds kort ook een digitale versie op Blackboard, waarin je kan zoeken naar begrippen die er niet letterlijk instaan zoals, je raadt het al, 'deliberaties'. Voor zekerheid over welke deliberatieregels op jou van toepassing zijn, kijk je het best meteen naar de regels van jouw faculteit. ▀

de dwars Quiz

Studentenresto Komida

inschrijven

contact@dwars.be

ploegen van 5 personen

deelname ploeg 15 euro

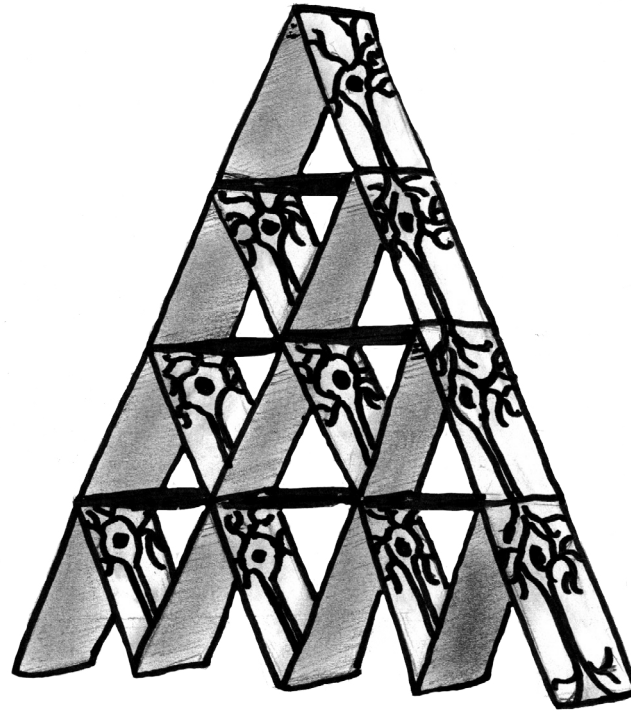
deuren open vanaf 18u30

start quiz 19u00

Achter je schouder ligt het papieren huis dat je de voorbije twee maanden hebt bewoond. De muren van cursus en het dak van boek wiegen zachtjes in de wind van vergetelheid die het tweede semester liefdevol toefluistert. De sneetjes in je vingers van de momenten waarin je vocht om het kaartenhuis recht te houden zijn intussen geheeld in één week van glazen bier, stenen dansvloeren of poedersneeuw. Jij, boekenworm, hebt je woonst verlaten en glipte weg, grijpend naar alles wat je deze examenperiode miste.

Met vuurwerk in de harten is het leed helemaal vergeten wanneer de punten verschijnen digitaal zwart op wit. Toch voor zij die getallen zien bestaande uit twee cijfers. Met vuur in de korven op stadskoertjes van koten vergaan samenvattingen zachtjes en blakeren bundels waar uren werk in staat geschreven. Hoor het zingen van verzengd papier! Dag, papieren huis. En de gebuisde vakken, die worden nu verstoppt op zolder tot de zomer wordt gestolen in het hartje van augustus. Dag, papieren huis!

Het is echter een misverstand dat het bouwwerk van kennis in je hoofd uit papier bestaat. Dat die enkel snijden kan met elke extra bladzijde uit elke extra bijlage, of dat die op een wankel fundering staat die je na drie uur penne weer kan afbreken. Nergens anders voor dient dan om een voldoende te halen om dan weer af te breken. Examenstof lijkt voor sommigen letterlijk uit stof te bestaan dat zo snel mogelijk moet worden afgeborsteld wanneer het als as en gensters op je schouder neerwarrelt.

Maar ik vertel je dat het geen papieren instituut is dat je nachtmerries teistert, want het is een dwaze boekenworm die de waarheid van zijn woonst verloochent.

Elk woord dat je leest vormt een stevige basis van je denken en elke zin bouwt een (ezels)brug tussen neuronen en kastelen waar je naar geloven overheen kan rennen. Ook al lijkt de leerstof tijdens de blok op een kaartenhuis dat verdwijnt in drijfzand, het oefenen van je grijze massa legt blauwdrukken

en cement in je handen waarmee je koninkrijken bouwt. Is het niet heerlijk om die betonmolen te voelen draaien en kronkels te zien veranderen in wegen?

Wie gedacht had nooit meer te willen of moeten leren na dat laatste examen van het leerplan, heeft het mis. Na een semester zonder lessen en testen brandt mijn verlangen naar leervoer en doof ik elke vuurkorf die ik zie. En ik zie ook: opaatjes kruiswoordraadsels oplossen, tantes aan de lippen hangen van de kleine geblokte man vlak voor het nieuws van zeven, mijn vrienden naar de avondschool vertrekken en mijzelf boeken kopen waarvoor ik geen plaats meer heb in de kast, maar wel in mijn hoofd. Het is onze zoektocht naar kennis. Onze honger naar vragen waarvoor we willen graven in het geheugenzand. Bij elk nieuw weetje van de dag voelen we ons even koning architect.

Achter mijn schouder ligt het papieren huis dat steeds kleiner wordt wanneer ik omkijk. Maar dit is geen betoog van iemand met heimwee naar examens. Herinneringen aan de gespannen sfeer in witte aula's, mijn handen vol bonte flouistift, studeerschema's telkens opnieuw gecorrigeerd met tippex en de troostende zakjes M&M's die te snel leeg waren wiuf ik graag vaarwel. Toch mis ik de kennis die ik zo makkelijk voorgeschoteld kreeg. De boekenwormstudent komt nooit op een honger te zitten. Dus hou van alles wat je nu in handen krijgt en ontsteek het vuur in je nieuwsgierigheid. Grijp nog even dat boek, het ligt voor je. ▀

KoffieKlap biedt een uitweg van achter het raam naar eerlijke kansen

tekst: Daan Krake, Donna Kerseboom en Peter Jan Polstra ■ foto: Peter Jan Polstra ■ illustratie: Lisa Decré

Aan het smalle straatje van het Klapdorp, verscholen achter de grote weg van de Paardenmarkt, bevindt zich KoffieKlap. In deze koffiebar krijgen prostituees de kans werkervaring op te doen en een stap te maken naar een ander leven. De bar is een initiatief van Cherut Belgium, een overkoepelende organisatie die hulp en begeleiding biedt aan sekswerkers. *dwars* ging langs om meer te weten te komen.

de stap naar een andere baan

Onder het genot van thee en warme chocolademelk spreken we met Johanneke en Liesje. Zij zijn beide als vrijwilliger verbonden aan de moederorganisatie Cherut. Het interieur van KoffieKlap oogt hip. We zien veel hout, wat de gezellige uitstraling ten goede komt, en door de combinatie van wit en pastelkleuren krijgt het geheel een moderne twist. Het lijkt een gewone koffiebar, maar schijn bedriegt. De koffiebar is een initiatief van Cherut, waarover Liesje ons vertelt. “Wij zijn een organisatie die zich bekommert om meisjes en vrouwen in de prostitutie in België. Het is hier in Antwerpen begonnen en intussen zijn we uitgebreid naar Gent en Brussel.” Cherut biedt sekswerkers intensieve begeleiding door maatschappelijk werkers en therapeuten aan.

Daarnaast zijn er verschillende projecten opgezet die mogelijkheden creëren om uit de prostitutie te stappen. KoffieKlap is er daar één van. “We zagen dat er een nood was om werkervaring te kunnen voorleggen aan mensen die uit het milieu zijn gestapt en een baan zoeken”, vertellen Liesje en Johanneke. “We merkten dat mensen vaak geen eerlijke kans wordt gegeven om een plaats te vinden op de arbeidsmarkt. Als je tien jaar lang achter het raam hebt gestaan, wat ga je dan op je cv schrijven?” Het opdoen van ervaring bij KoffieKlap kan daar uitkomst bieden, maar het belang ervan is groter dan de toevoeging op het cv. “Belangrijk is ook dat vrouwen kunnen leren met mensen om te gaan en dat ze zich deel voelen van iets. Dat ze van betekenis zijn.” Dat de stap naar een andere baan vaak moeilijk is, vloeit ook voort uit andere factoren.

Zo is de wereld van de prostitutie klein en lopen de vrouwen niet graag met hun privésituatie te koop. “Dan blijf je heel snel in dat wereldje hangen. Vaak gaat het om buitenlandse vrouwen die weinig Nederlands spreken.” Daar komt nog eens bij dat sekswerkers zelf beslissen wanneer zij werken en daarin met niemand rekening hoeven te houden. De verschillen met een reguliere baan verhogen de drempel.

“We zagen dat er een nood was om werkervaring te kunnen voorleggen aan mensen die uit de prostitutie zijn gestapt en een baan zoeken.”

Het bieden van kansen, daar draait het om bij Cherut en KoffieKlap. Liesje: “Deze locatie kwam vrij en uiteindelijk heeft Johanneke de stap gezet om ook de verdieping hier beneden te huren, met de bedoeling er een soort eerlijke koffieplek te creëren.” De slogan van KoffieKlap – “eerlijke koffie, eerlijke kansen” – dekt dus goed de lading.

de straat op

Contact leggen met prostituees gebeurt onder meer via het zogenoemde straatwerk. Dan gaan de vrijwilligers van Cherut het Schipperskwartier in om met hen in gesprek te gaan. Liesje vertelt hoe dat in de praktijk gaat. “Vaak hebben we een aantal vaste contacten, die we door de jaren heen hebben opgebouwd. Dus als ze ons zien komen, dan gaat het raam open en dan gaan we naar binnen. Soms is dat tien minuutjes, soms anderhalf uur.” In andere gevallen proberen de straatwerkers nieuwe contacten te leggen. Liesje gaat daarbij heel naturel met relaties om en ze gaat op haar gevoel voort.

“Soms leg je een eerste contact en heeft dat een vervolg, en soms is dat niet het geval. Maar in ieder geval hebben ze dan wel ons kaartje met ons telefoonnummer erop en weten ze wie we zijn.” Bij zo’n eerste stap reageren veel vrouwen wat argwanend. “Heel vaak denken vrouwen: ‘Wat kom jij hier doen?’ Dus dan moet je altijd even een drempel over. Maar op het moment dat je die eerste stap hebt gezet, heb je wel een connectie.”

Johanneke vertelt over een Roemeense meisje dat ze kort geleden had ontmoet. “Ze zat in een raam met vijf andere meisjes. In zo’n raam kun je vaak niet echt een gesprekje hebben.” Johanneke maakte daarom oogcontact met dit Roemeense meisje en besloot op haar af te stappen. “Ze deed het raam open en stelde zich nonchalant op. Ze vroeg mij wat ik daar kwam doen. Ik keek haar in de ogen en ik zei dat ik haar respecteerde. Ik kon zien dat het haar gewoon raakte. Als iemand dat gemeend kan zeggen, dan heeft dat veel waarde.”

De prostituees vertellen hun verhalen meestal niet zomaar. Het tonen van begrip en de zichtbaarheid van straatwerkers zijn essentieel in het kweken van vertrouwen. Johanneke beschrijft hoe dat gaat. “Als een vrouw ervaart dat jij de situatie waarin zij zit begrijpt, dan komt er een soort vertrouwen. Dat zien we iedere keer weer. Het is niet zo dat ze dan meteen het telefoonnummer bellen en hulp vragen, maar ze gaan er wel door nadenken. Ze weten dan dat er mensen zijn die op de hoogte zijn van hun situatie.”

verhalen uit de prostitutiewereld

Tijdens het gesprek met Liesje en Johanneke komen we steeds meer te weten over de prostitutiewereld. Vrouwen komen daar op verschillende manieren in terecht. ➤

“Veel vrouwen hebben een achtergrond waarin ze in hun kinderjaren zijn misbruikt. Daardoor is de drempel om in de prostitutie te gaan werken veel kleiner.” Anderen komen terecht bij een pooier. De meisjes die er zelf voor kiezen om de prostitutie in te gaan vormen een minderheid.

Ook horen we over buitenlandse, getrouwde vrouwen die in België achter een raam staan, terwijl de man in het thuisland woont met de kinderen. De vrouw zorgt dan voor extra inkomsten voor haar gezin. Ook loveboys, een fenomeen dat de laatste tijd steeds vaker voorkomt, en veranderingen in de prostitutiewereld passeren de revue. Het milieu is in de afgelopen jaren bijvoorbeeld steeds harder geworden en de klanten hebben steeds verdergaande wensen. Verder blijkt dat criminele netwerken er een grote rol in spelen en dat mensenhandel vele gezichten kent. Daardoor is die niet altijd makkelijk te herkennen.

***“Veel vrouwen hebben een achtergrond waarin ze in hun kinderjaren zijn misbruikt.*”**

Wanneer vrouwen uit het sekswerk willen geraken en via KoffieKlap de eerste stap proberen te zetten naar een nieuw leven, breekt er een periode van onzekerheid aan. Liesje geeft aan dat zij zich door haar eigen carrièreswitch kan inleven in de vrouwen die bij KoffieKlap werkervaring opdoen. Dat is een switch van een heel andere aard: ze is volop bezig om een zangcarrière als soloartiest op poten te zetten onder de naam Elisabeth Daniel.

Maar ook die switch brengt onzekerheid en risico's met zich mee, wat ze in de gesprekken met de vrouwen duidelijk probeert te maken.

vrijheid

Dat de organisatie Cherut en het initiatief KoffieKlap effect hebben, blijkt uit het verhaal van Laura. Zij is één van de vrouwen die de stap heeft gezet naar een ander bestaan. Laura kwam in begeleiding bij Cherut en heeft toen een tijdje gewerkt in KoffieKlap. Daar kon zij de eerste stap zetten naar een andere toekomst. Intussen woont ze ergens anders en heeft ze werk gevonden in een winkel. “Zij maakt plannen voor een andere toekomst en ze wil iets betekenen voor andere meisjes in de prostitutie. Daar denkt zij nu over na.”

Dat is natuurlijk prachtig om te zien. Het voorbeeld sluit goed aan bij wat Johanneke ons vertelt over de visie van Cherut. “Als organisatie willen we bijdragen aan de samenleving. Geen enkel meisje, geen enkele vrouw of man mag zich om welke reden dan ook gedwongen voelen om in de prostitutie te werken. Toch zien we dat heel veel meisjes moeite hebben om uit het milieu te stappen. Dat willen we graag veranderen. ‘Cherut’ betekent vrijheid. Daar staan we voor bij KoffieKlap: de vrijheid om keuzes te hebben.” Een zaak met een belangrijke missie, dus. Dat is andere koffie. ■

De naam Laura is gefingeerd

dwarswoordzoeker

ANIME
 DROMER
 KAARTENHUIS
 STATISTIEK
 TOTAALPAKET
 CONSERVATORIUM
 EXPOSITIE
 KUNSTENAAR
 TEMPATION
 VRIJWILLIGER
 DIPLOMA
 HEIMWEE
 SKYPEGESPREK
 TORTELLINI

T	E	K	K	A	P	L	A	A	T	O	T	Q	K	O	T
S	S	M	C	G	A	E	E	M	R	S	O	H	T	R	C
V	I	K	B	P	L	S	E	F	Q	X	M	R	J	J	O
R	R	U	Y	E	B	F	B	W	S	I	Y	V	M	D	N
I	E	A	H	P	D	V	G	H	M	J	V	I	L	T	S
J	X	O	A	N	E	R	O	S	S	I	Q	T	B	O	E
W	P	H	K	N	E	G	O	I	J	T	E	T	O	R	R
I	O	P	N	E	E	T	E	M	T	I	Z	H	Q	T	V
L	S	A	T	O	I	T	R	S	E	W	D	S	L	E	A
L	I	I	M	O	I	T	S	A	P	R	N	P	O	L	T
I	T	V	S	O	B	T	S	N	A	R	Y	X	P	L	O
G	I	A	F	G	L	Q	A	I	U	K	E	D	O	I	R
E	E	P	N	E	W	P	I	P	T	K	U	K	R	N	I
R	S	N	R	I	N	N	I	N	M	A	Y	V	M	I	U
B	M	R	O	L	M	T	Y	D	D	E	T	B	G	E	M
N	T	D	D	L	B	E	H	F	V	I	T	S	R	J	O

centerfold

hackathon Waagnatie

image: Jeroen Janssens

A marathon of hacking, but a good kind of hacking. To address the digital challenges of the maritime and logistics industry in Antwerp, a port hackathon was organized in the Waagnatie. During the event, thirty teams worked non-stop to find solutions on eight specific challenges for the Port of Antwerp.

Belgium's got talanton

het verhaal achter Jazz in 't MAS

tekst: Amaury De Meulder ■ beeld: Stine Moons

Donderdagavond 23 februari vindt de zesde editie van het gratis evenement *Jazz in 't MAS* plaats. Het is zo simpel als het klinkt. Op een gezellige winteravond speelt jong jazztalent op de bovenste verdiepingen van het Museum aan de Stroom de spreekwoordelijke pannen van het dak. Een laagdrempelig, gratis evenement waar iedereen kan kennismaken met muziek die eens wat anders is dan Bieber of Adele. Een netwerkevenement voor de sponsors en andere bedrijven. Een uniek podium voor beginnende jazzmuzikanten. Een door studenten opgerichte organisatie die kansen, ervaring en expertise biedt voor andere enthousiaste studenten en verenigingen. Klinkt al heel wat minder simpel. In het jaar waarin UAntwerpen met een nieuw student-ondernemersstatuut kwam, zocht *dwars* uit hoe een zot idee binnen een studentenclub is kunnen uitgroeien tot een evenement binnen een zelf opgerichte vzw die al aan zijn zesde editie toe is.

Tien voor zes. Ik ben te vroeg. Voor alles is een eerste keer, *I guess*. Ik besluit nog even te wachten en zoek daarna naar het juiste huisnummer. Tussen nummer 24 en 28 blijken echter twee deuren te zitten. Na, uiteraard, eerst bij de verkeerde aan te bellen, hoor ik een bekende stem uit de parlofoon van de andere komen. Ik volg de twee aanbellende jongens, waar ik blijkbaar ook een afspraak mee heb, naar boven. Geen tête-à-tête dus, maar een gesprek met een hele delegatie van vzw Talanton (Nico Deswaef en Simon Goyvaerts) en studentenclub EKA (Simon Rinckhout en Tom Michiels). Een beetje overweldigd door die grote opkomst zet ik mijn laptop neer en druk ik op de opnameknop van mijn net gedownload dictafoonapp.

een zot idee en een steunend clubbestuur

Bij het organiseren van een evenement moet je je volgens Simon Goyvaerts twee vragen stellen: “Wat zijn mijn sterktes?” en “Welke mensen ken ik?” Toen hij als cultuurverantwoordelijke in 2011-2012 van studentenclub Nordkampus een activiteit op poten moest zetten, dacht hij meteen aan muziek. Hij kende mensen die net waren begonnen aan het conservatorium en begon te dromen van een jazzevenement. “Zoiets groeit heel organisch.” Toevallig had Simon die zomer contacten gelegd met mensen die vrijwilligerswerk deden in het toen splinternieuwe MAS en mailde hij hen opnieuw met de vraag of het mogelijk zou zijn om een jazzevenement te organiseren in de publieke ruimtes van het museum. “*Jazz in 't MAS*, dat klinkt gewoon supergoed”, was de logica van het verhaal. Maar van het een kwam ook echt het ander en op de een of andere manier gaat de bal dan aan het rollen. “Ik heb heel veel geluk gehad dat ik de steun en het vertrouwen kreeg van het toenmalige bestuur van Nordkampus om zo'n risicovolle activiteit te organiseren. We mogen daar zelf als vereniging bijvoorbeeld geen drank verkopen en geen inkom vragen. Je betaalt wel geen zaalkosten omdat het binnen het programma van het MAS past, maar er zijn geen inkomsten.”

“Al vanaf de eerste editie zijn we op zoek gegaan naar alternatieve manieren om dat te financieren”, voegt Nico toe. “En dan kom je op een bepaald moment uit bij sponsors. Dat begint heel simpel met hun logo op de poster, maar we hebben altijd verder nagedacht over hoe we met ons evenement echt een meerwaarde konden creëren voor onze sponsors, zodat wij ook meer van hen konden verwachten.”

"Jazz is sowieso al vrij *classy* en dat spreekt de bedrijfswereld wel aan", gaat Simon verder. "Het MAS is ook havengesitueerd en we zochten naar bedrijven die daar belangen bij hebben, zoals bijvoorbeeld MSC." Nico: "Dat is ook een vertrouwensband die je opbouwt. MSC sponsorde ons toen voor een fractie van het bedrag dat ze ons nu geven. We bouwen ook wel uit wat we aanbieden, want nu kunnen zij daar een heel netwerkevent aan koppelen en zijn er heel veel partners aanwezig waardoor het voor hen ook echt een prestigeproject geworden is. Dat groeit heel organisch ook weer."

"Jazz in 't MAS, dat klinkt gewoon supergoed."

Simon: "We maken dit jaar voor de eerste keer ook een programmakrantje waar sponsors afhankelijk van hun inbreng publiciteitsruimte krijgen om ook op inhoudelijk vlak hun verhaal te vertellen aan de bezoekers. De sponsors worden dan ook vriendelijk uitgenodigd op het event zelf zodat ze kunnen beleven wat er leeft en kunnen zien dat hun geld nuttig besteed is." Nico: "Het feit dat we bij MSC op zo'n goed blaadje staan is omdat zij toen zelf aanwezig waren en gecharmeerd waren door wat er georganiseerd werd." ►

gratis, laagdrempelig en kansenbiedend

Na een aantal succesvolle edities overgroeide het evenement studentenclub Nordkampus en richtten Nico en Simon de vzw Talanton op. Toch bleef het contact met de club, de jonge nieuwe leden en ondertussen ook met EKA, zodat ze hun eigen expertise konden combineren met het nieuwe, enthousiaste inzicht en de voeling met de jeugd konden behouden.

Zo boden ze die studenten bovendien de kans om aan zoiets mee te werken en ervaring op te doen. Dat is de filosofie die achter Talanton, Oudgrieks voor talent, zit: jong talent ontwikkelen en verspreiden. De keuze voor jonge, beginnende jazzmuzikanten bij *Jazz in 't MAS* was dan ook snel gemaakt. Door het evenement gratis te houden, blijft de drempel ook heel laag en trekt het meer dan alleen jazzliefhebbers aan zodat iedereen kan proeven wat het is en het ontwikkeld talent ook echt verspreid wordt.

“Vaak bieden kansen zich aan als je iets van de andere kant bekijkt.

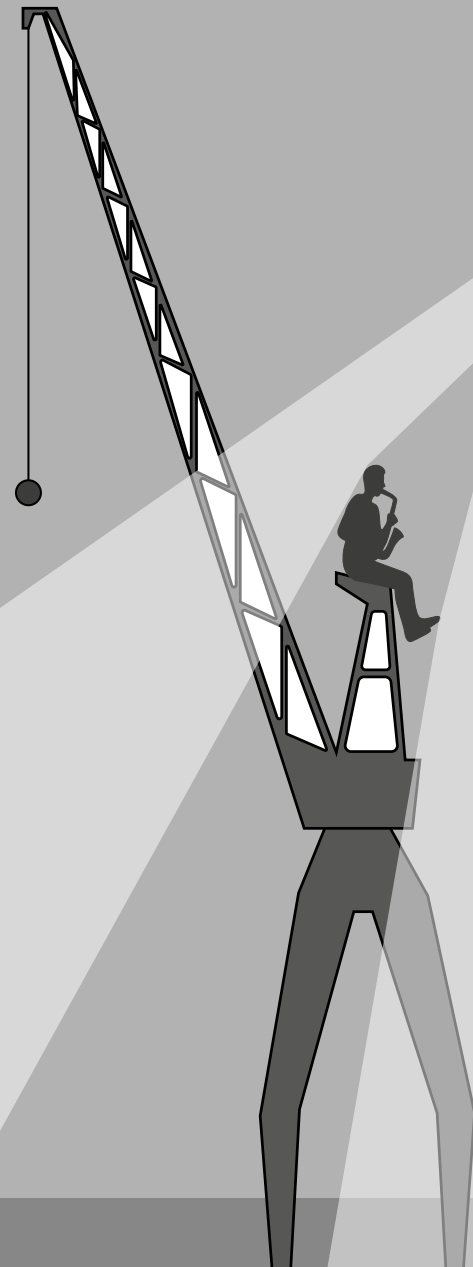
“Zo hebben we al een aantal jaren een samenwerking met het conservatorium om daar de jazzmuzikanten te vinden, mensen met oog op een professionele carrière”, vertelt Nico. “Maar dit jaar willen we ook diversifiëren en hebben we contact gelegd met het deeltijds kunstonderwijs.” Op de Dag van het DKO hebben ze namelijk een wedstrijd georganiseerd. Wie wordt gekozen door de jury, mag komen spelen op het evenement. “Zo kunnen ook zij eens proeven van hoe het is om op te treden met een goede geluidsinstallatie, een publiek groter dan 200 man en worden ze misschien ook getriggerd om toch iets meer met muziek te doen dan het enkel bij een hobby te houden.”

vertrouwen, durf en out of the box

Wanneer ik hen vraag welke tips ze hebben voor andere student-ondernemers, blijkt het belangrijkste het vertrouwen van de fondsen en de omkadering. “Heel belangrijk is ook”, gaat Simon verder, “dat als je een band hebt met iemand in een netwerk die je kan helpen, hoe klein die band ook is, je die moet durven gebruiken.” “Ook out of the box denken is heel belangrijk”, voegt Nico toe. “Vaak bieden kansen zich aan als je iets van de andere kant bekijkt. Ja, *Jazz in 't MAS* in een gewone zaal met inkom en drankverkoop zou gemakkelijker zijn, maar het MAS heeft dan weer het voordeel dat het zo’n aantrekkingspool is. Zo’n wisselwerking en meerwaardecreatie komt uit een out of the box idee.”

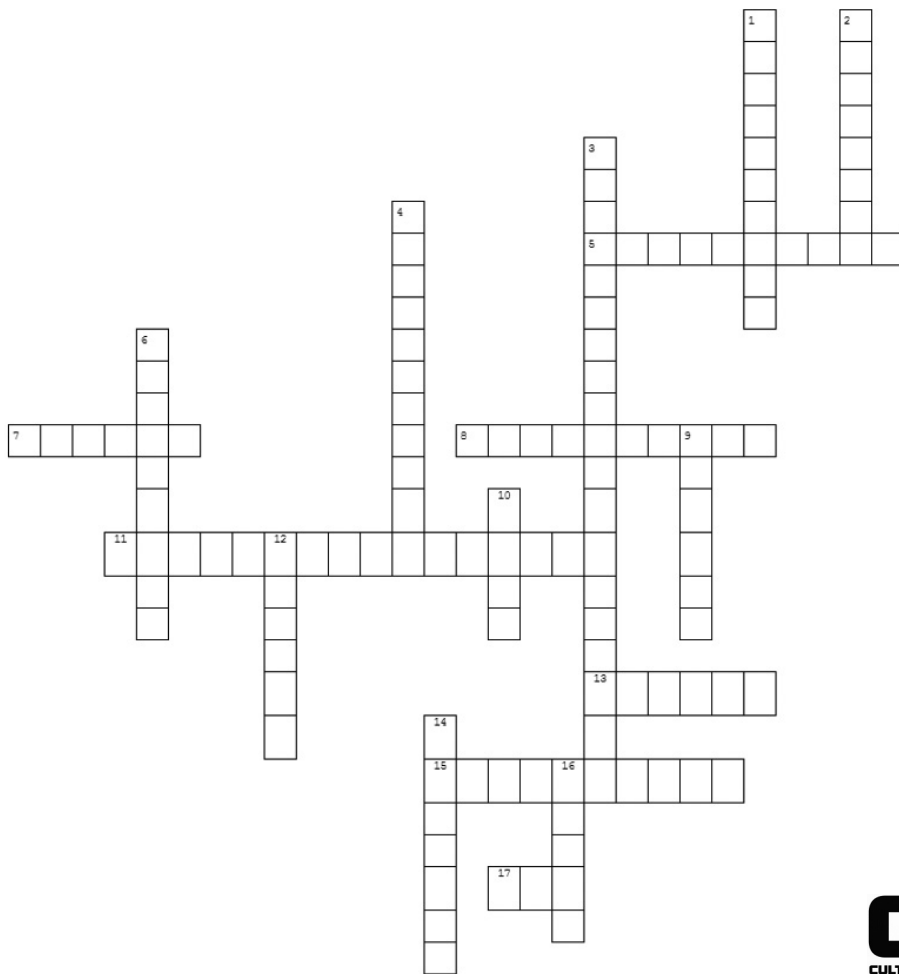
Het beste aan het evenement? Simon: “Het is een hele leuke kans voor iedereen om gewoon eens kennis te maken met jazz in een unieke setting. Dat totaalpakket is best wel magisch.” Nico: “We slagen erin een heel divers publiek aan te trekken. Het is zo leuk om te zien hoe mensen van verschillende groepen, leeftijden en sectoren samenkomen. De diversiteit van onze stad wordt ook weerspiegeld in het evenement. Dat zou natuurlijk overal kunnen, maar als ik zelf op café ga of naar een feestje of optreden, is dat niet het geval en is dat meestal enkel met de jongere generatie.”

Divers, magisch, uniek en bovendien gratis. Wie geïnteresseerd is, kan op 23 februari van 18u tot 22u terecht in het Museum aan de Stroom, Hanzestedenplaats 1, 2000 Antwerpen. ■

dwarswoordpuzzel

wie *dwars* leest, weet meer!

horizontaal

- 05. specialiteit van Enrico's oma
- 07. zenuwcel
- 08. studentenclub die aan de basis ligt *Jazz in 't MAS*
- 11. voorloper van Nieuwnederlands
- 13. internationale studentenvereniging ontstaan na WOII
- 15. oud synoniem voor 'kortademig'
- 17. Universitaire Instelling Antwerpen

verticaal

- 01. biedt prostituees een uitweg
- 02. zowat elke kerktoeren heeft er één
- 03. term waar Rinus vanaf wil
- 04. beraadslaging over examenuitslagen
- 06. markeerstift
- 09. leeft van de verdiensten van een prostituee
- 10. uit Noord-Amerika stammende muziekstijl
- 12. stad waar Rinus middelbare school liep
- 14. sport die Enrico beoefent
- 16. gouden beeldje uitgereikt voor o.a. Beste Film

Fotografeer je oplossing en stuur hem in een privébericht via facebook.com/dwars.ua naar ons door. Op 9 maart pikt een onschuldige hand de winnaar die cultuurcheques krijgt.

proffenprofiel: Peter Thijssen

tekst: Diana Dimbueni ■ beeld: Peter Thijssen

statistiek, screenen en Bill Gates

De rubriek 'proffenprofiel' toont professoren zoals je ze nog nooit zag: als mensen. *dwars* stelt de vragen die bij menig student al jaren door het hoofd spoken; wat zijn/haar docent zoal op zijn brood smeert bijvoorbeeld. Peter Thijssen, professor Statistiek aan de Faculteit Sociale Wetenschappen wordt deze maand bestookt met vragen.

Niet iedereen beslist van de ene op de andere dag om prof te worden van een van de moeilijkste vakken aan de unief. Wat heeft tot die beslissing geleid?

Ik weet dat het vandaag modieus is om te spreken over beroepskeuzes en *position switches*. Maar de minder heldhaftige realiteit is dat ik hier enigszins *stoemelings* ben ingevallen. Een belangrijkere vraag in mijn geval is dus waarom ik het blijf doen. Enerzijds denk ik dat het, zeker in *post-truth* tijden, een zinvolle taak is om mensen te leren hoe ze gedeeltelijke waarheden van volkomen onwaarheden kunnen onderscheiden. Hiervoor is statistiek immers een zeer belangrijk hulpmiddel. Anderzijds vind ik het een hele eer om een statistische inleiding te geven aan grote groepen jonge mensen die nog volop in hun *impressionable years* zitten, zoals psychologen zeggen. Proffen hebben tegenwoordig de mond vol van de impactfactoren van de tijdschriften waarin ze schrijven, maar ze vergeten dat de grootste impact die de meesten wellicht ooit zullen realiseren, deze is die ze hebben via de herhaalde contactmomenten met hun studenten.

Hoe belangrijk is statistiek in het hedendaagse leven? Kan het daadwerkelijk een leven veranderen?

Ja, omdat bijvoorbeeld mede op basis van de statistiek *inconvenient truths* zoals de klimaatopwarming, het verband tussen roken en de incidentie van longkanker of de associatie tussen media-aandacht en het aantal stemmen die politici behalen aan het licht worden gebracht. *Inconvenient truths* die sommigen steeds weer in vraag stellen, maar doorgaans zonder adequate statistische ondersteuning.

Hoe past u statistiek toe in uw dagelijkse leven?

Met mate. Zoals Kahneman in *Thinking Fast and Slow* (een *must read* voor elke student) helder heeft verwoord, is de mens niet geschikt om voortdurend statistisch redenerend door het leven te gaan. De kunst bestaat er dus in om de momenten waarop men het statistisch denken inzet, zorgvuldig te kiezen. Maar gelukkig kan je vaak terugvallen op anderen die de moeilijke klus voor jou verrichten. In dat geval kan je steunen op controles van hun argumentatie die minder energie vergen. Het zijn precies die controles die we in inleidingen tot de statistiek proberen aan te leren.

Iedere student die bij u in de aula heeft gezeten, herinnert zich vooral één ding aan uw colleges: Bill Gates. Hoe is die fascinatie tot stand gekomen en hoe lukt het u steeds om hem herhaaldelijk als voorbeeld bij de lesstof te halen?

Tja, dat is de tragedie van wat ik het Bill Gates-effect zou noemen. Een prof gebruikt iemand als illustratiemateriaal bij een belangwekkend verschijnsel. Het pijnlijke gevolg is dat studenten soms enkel de illustratie onthouden, maar de link vergeten met het verschijnsel waarop het betrekking had.

Heeft u ook wel eens semantische uitschieters bij uw onderzoek?

Gelukkig bewijst deze vraag evenwel dat het Bill Gates-effect niet absoluut is (wat trouwens ook geldt voor andere effecten in de sociale wetenschappen). Want inderdaad gebruik ik Bill Gates' inkomen als voorbeeld voor het effect van uitschieters bij onderzoek waarin men steunt op het inkomen. Nu onderzoekers via enkele toetsaanslagen de moeilijkste statistische analyses kunnen uitvoeren, vergeet men al te vaak om de data eerst zorgvuldig te screenen op uitzonderlijke waarden. Wat u precies bedoelt met 'semantische' uitschieters weet ik niet. Maar met echte uitschieters, zowel letterlijk als figuurlijk, heb ook ik in mijn onderzoek voortdurend te maken.

Wat is de gouden tip bij het studeren van statistiek?

Ik geloof zowel bij lesgeven als bij studeren in herhaling. Herhalen werkt, zoals mijn Bill Gates-voorbeeld ook aantoont. Ik geloof ook in het nut van samenwerken (niet tijdens het examen welteverstaan) en wandelen tijdens het leren. In die zin heb ik iets tegen blokken want deze term verwijst etymologisch naar 'zitten als een blok' en zich afsluiten.

Zat u vroeger in een studentenclub, zo ja welke? Heeft u een studentendoop gehad en zou u het weer doen als u het opnieuw mocht kiezen?

Toen ik aan de Universiteit Antwerpen studeerde, was ik wel degelijk lid van een studentenclub. Op UIA stond ik zelfs mee aan de wieg van een studentenclub. Maar studenten-dopen zijn en waren niet mijn ding en de studentenclubs waarvan ik lid was, deden er niet aan mee. Ik heb weliswaar begrip voor het nut van ingangsrutuelen, maar ik heb veel moeite met het feit dat dopen nog al te vaak hand in hand gaan met macht(smisbruik).

Welke gebeurtenis van uw studententijd blijft u eeuwig bij?

Oh, er zijn er veel ... Het rokerige café waar illustere fuiven plaatsvonden en waar de massale protesten tegen de verhoging van het inschrijvingsgeld werden beraamd (*thanks* 1000 Appels). De prof die letterlijk en figuurlijk zijn hemdsmouwen oprolde voor hij aan zijn les begon (*thanks* Prof. Wim Thys). De mondelinge examens bij proffen waarover vrij schrikwekkende verhalen de ronde deden maar die uiteindelijk best mee-vielen (*thanks* Prof. Jan Ghysels).

Heeft u een *guilty pleasure*? Of iets wat de studenten helemaal niet weten dat u erg boeit?

Er zijn er wel meerdere. Zo ben ik bijvoorbeeld een fervente aanhanger van de soap *Thuis*. Het is fantastisch dat de scenarioschrijvers erin slagen om zowat alle mogelijke kansengroepen de revue te laten passeren en toch een vrij boeiend verhaal te blijven brengen. Ik vermoed dat

het maatschappelijke nut hiervan niet te onderschatten valt. Chapeau trouwens voor de acteerprestaties van mensen als Pol Goossen (Frank Bomans). Misschien moeten we die maar eens voordragen voor een eredoctoraat van algemene verdienste.

Wat was het meest gênante moment tijdens uw colleges?

Gelukkig zijn het er niet veel, maar ooit stuurde ik een al te lawaaijige student buiten:

"Wil de dame op de zeventiende rij de aula verlaten." Het bleek een heer te zijn. ▀

betweter

waar komt die windhaan vandaan?

tekst: Robbe Weyn

Het is niet omdat je veel onnozele weetjes kent, dat je een betweter bent. Dat bewijst een van onze redacteurs elke maand door een waanzinnig interessant, ongeloofelijk boeiend of verbluffend spannend feit te delen.

Zowat elke kerktoeren in het Vlaamse landschap heeft er een. Als we omhoog kijken wordt de spits meestal gesierd door een windwijzer. Vaak staat hier nog een haan bovenop. Maar waar komt deze windhaan vandaan?

De haan was eigenlijk een heidens afweersymbool. Bij het aanbreken van een nieuwe dag kraait hij. Zo verdrijft hij als het ware het duister en verwelkomde hij elke dag het licht opnieuw.

Bij de kerstening heeft het christelijke geloof dit symbool overgenomen. Ze zochten verwijzingen naar de haan in de Bijbel en vonden die ook. Jezus zei tegen Petrus: "Ik zeg je, Petrus, deze nacht zal de haan niet kraaien voordat je driemaal geloofchend hebt dat je mij kent." Sindsdien is de haan een symbool van Petrus die de leer van het christelijke geloof tot het einde van zijn dagen is blijven verkondigen. De haan kondigde in zijn heidense symboliek al een nieuw begin aan, maar deed dat ook bij de christenen. Wanneer iemand in God begint te geloven bijvoorbeeld, noemen ze dat eveneens een nieuw begin.

Naast het aankondigen van dit nieuwe begin staat de haan ook vaak symbool voor waakzaamheid.

Hij kijkt hoog vanop de toren naar wat de mensen op de begane grond niet kunnen zien en kraait bij gevaar. Zo waakt hij over zijn kippetjes in de kerk.

Niet alle kerktorens hebben echter een (wind)haan op hun spits staan. In Nederland is de haan vooral op protestantse kerken en katholieke kerken van voor de reformatie te vinden. De katholieke kerken dragen daar meestal een kruis.

Het symbool van de lutherse kerken is dan weer een zwaan. In de vijftiende eeuw werd Johannes Hus (Hus betekende 'gans' in het Tsjechisch) op de brandstapel gezet voor ketterij. Hij zou gezegd hebben: "Jullie verbranden een gans, maar er zal een zwaan uit zijn as herrijzen." Later werd deze zwaan aan Maarten Luther en de lutherse kerk gekoppeld.

De eerste verwijzing naar een kerkhaan dateert uit 820. In Italië zou bisschop Rampertus van Brescia een bronzen haan hebben laten gieten om op de toren van de kerk San Faustino Maggiore te plaatsen. De allereerste windwijzer is nog veel ouder. De oudste verwijzing komt uit 48 v.C. uit Athene. Daar werd een wijzer met een Triton op een achthoekige toren op de Akropolis geplaatst die de windstreken aanduidde.

Tegenwoordig zien we meer en meer vrije interpretaties van dit oude gebruik. Een goede zaak, of moeten we vasthouden aan ons traditioneel gouden vogeltje? Waarschijnlijk geen haan die er naar kraait. ■

***dwars* zoekt jou!**

**Ik kon onder het mom van een dwarsreportage
zomaar op de koffie bij mijn favoriete auteur.
Bij *dwars* is stalken legaal!**

Quinten - (eind)redacteur en PR

studentenblad Universiteit Antwerpen
dwars

als student naar het buitenland

zijn er alternatieven voor Erasmus?

tekst: Caroline Van de Pol ■ beeld: Natasja Van Looveren

Op 16 februari verliep voor heel wat studenten de deadline voor een Erasmusaanvraag. Het uitwisselingsprogramma Erasmus viert dit jaar zijn dertigste verjaardag en is populairder dan ooit. Zo'n 5.325 Vlaamse studenten volgden hiermee vorig academiejaar een deel van hun studies in het buitenland. Toch zijn er ook veel studenten die de deadline missen, geweigerd worden (zie *dwars* 104) of die Erasmus gewoon niks voor hen vinden. Ook aan deze studenten biedt de Universiteit Antwerpen nog enkele (minder bekende) internationale ervaringen aan.

vrijwilligerswerk of een buitenlandse stage met AIESEC

Als student kan je deelnemen aan een buitenlandse ervaring georganiseerd door AIESEC. Deze internationale studentenvereniging ontstond na de Tweede Wereldoorlog uit een groepje studenten dat wilde streven naar duurzame vrede. Ze geloofden dat toekomstige conflicten konden worden voorkomen als mensen een meer interculturele opvatting kregen. Concreet wilden ze dit bereiken met het organiseren van buitenlandse uitwisselingen om studenten meer in contact te brengen met andere culturen. Inmiddels is AIESEC uitgegroeid tot de grootste internationale studentenvereniging en is zij actief in 126 landen over de hele wereld.

Evelien Nauwelaerts is dit jaar verantwoordelijke voor de AIESEC-uitwisselingen in Antwerpen en gaf meer uitleg over de verschillende projecten. Je kan kiezen om als *Global Volunteer* voor zes tot acht weken vrijwilligerswerk te doen in het buitenland. Naast het werk is er nog voldoende vrije tijd om samen met de andere vrijwilligers leuke uitstapen te maken om het gastland te ontdekken. Als net afgestudeerde student kan je ook deelnemen aan *Global Talent*. Dit is een professionele buitenlandse stage die zes tot acht maanden duurt. Hierbij gaat de deelnemer voltiids aan de slag in een internationaal bedrijf en krijgt hij ook een loon uitbetaald. Tot slot bestaat er ook de *Global Entrepreneur*-uitwisseling, waarbij je werkt bij een professionele buitenlandse start-up. Dit project is onbetaald en duurt zes weken tot drie maanden. Zowel het vrijwilligerswerk als de stages zijn in groepjes van studenten met verschillende nationaliteiten. Op deze manier maak je vrienden van over de hele wereld!

Wil je als vrijwilliger naar China reizen om er in de plaatselijke scholen les te geven over milieuproblematiek? Is het je droom om Hongaarse kinderen op een zomerkamp Engels te leren? Beleef je graag een professionele stage bij PwC in Mexico of werk je liever mee aan een bierapp van een Finse start-up? Dit zijn slechts vier van de meer dan 300.000 buitenlandse projecten die terug te vinden zijn in de database van AIESEC. Elke student kan hier via de website een kijkje in nemen. Als je het project van jouw voorkeur hebt gevonden, kan je hiervoor onmiddellijk appliceren. Voor het vrijwilligerswerk volstaat meestal een kort Skypegesprek of een motivatiefilmpje om toegelaten

te worden. Voor de meer professionele stages moet je een diploma en cv voorleggen, wordt er een Skypesollicitatie gehouden en moet je soms nog deelnemen aan testen. De leden van AIESEC in Antwerpen helpen de deelnemer bij het sollicitatiegesprek, het regelen van een visum, een werktoelating, de communicatie met het gastland en andere praktische zaken.

Het voordeel van deze uitwisselingen is dat er steeds een samenwerking bestaat tussen de AIESEC-leden van de verschillende landen. Vanaf het moment dat een uitwisselingsstudent in een ander land aankomt, vangen de lokale AIESEC'ers hem of haar daar op. Ze zorgen voor vervoer vanaf de luchthaven, het verblijf, de maaltijden, een lokale buddy en andere praktische zaken. De prijs die je voor al deze diensten betaalt, ligt tussen 242 en 399 euro. Sommige professionele stages worden door het bedrijf zelf betaald en zijn bijgevolg gratis voor de student. Omdat AIESEC het verblijf regelt en de uitwisseling aan een zo laag mogelijke prijs wil aanbieden, is de verblijfplaats meestal wel basic. Verwacht dus geen luxehotel. Er is wel keuze tussen een verblijf bij een gastgezin of in een residentie of appartement samen met de andere internationale studenten. Een ander voordeel is dat het via AIESEC vaak gemakkelijker is om aan een visum te geraken dankzij hun goede relaties met buitenlandse ambassades. ➤

op inleefreis met USOS

Naast AIESEC biedt ook USOS een unieke internationale ervaring voor studenten aan. USOS is de Universitaire Stichting voor Ontwikkelingssamenwerking van de Universiteit Antwerpen en organiseert jaarlijks twee inleefreizen naar Marokko, Nicaragua en Congo. Deze reizen zijn in samenwerking met de lokale partneruniversiteiten. Per reis vertrekken tien studenten en twee begeleiders voor een maand naar het buitenland. Ze leven bij een gastgezin waardoor ze de plaatselijke cultuur op een authentieke manier leren kennen. Er vinden ook heel wat activiteiten plaats in groep, samen met de studenten van de partneruniversiteit. Een maand lang worden de Antwerpse studenten dus volledig ondergedompeld in een vreemde cultuur.

De inleefreizen vinden plaats in juli en augustus. Om deel te nemen moet je je inschrijven voor de startdag in november. Dit is een verkenningdag waarop de deelnemers elkaar leren kennen en meer informatie krijgen over de reis. Vervolgens vindt in februari een verplichte vierdaagse plaats waar de studenten worden getraind op interculturaliteit en ontwikkelingsproblematiek. Tot slot is er in juli nog een weekend met de laatste concrete reisvoorbereidingen. Elke deelnemer moet voor het vertrek ook meedoen aan een korte sociale stage in België om te kijken naar armoede in ons eigen land. Tijdens de reis zelf schrijven de studenten een verslag over een observatiethema in overeenstemming met hun studie. Er wordt dus voldoende engagement verwacht van de deelnemers tijdens het voorbereidingstraject. Dat maakt dat deelnemers afhaken. Ook andere vakantieplannen of herexamens leiden hier wel eens toe.

Een van de grote voordelen van de inleefreizen van USOS is dat het een unieke manier is om in een volledig andere cultuur te leven. Dankzij de nauwe contacten met de *locals* en de aanwezigheid van twee begeleiders van UAntwerpen, is het ook een erg veilige manier van reizen. Een ander pluspunt is de prijs. De deelnemers betalen slechts 250 euro voor de internationale reiskosten en voor een dagelijkse bijdrage aan de gastfamilies. Het vliegticket is hier inbegrepen. Beursstudenten worden vrijgesteld van deze kosten. De activiteiten ter plaatse moeten wel door de student zelf betaald worden. USOS regelt de visumaanvragen en de inentingen bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde. Van de deelnemers wordt wel verwacht dat ze flexibel en zelfstandig zijn en dat ze hun plan trekken in het Frans of Spaans.

Lynn Desmedt maakte in de voorbije zomer een inleefreis met USOS naar Congo. "Mijn verblijf daar is zonder twijfel de beste ervaring van heel mijn studententijd", vertelt ze enthousiast. "Tijdens de eerste week beleefde ik wel een hele grote cultuurshock, maar ik leerde me aanpassen en daarna ging het beter." Lynn verbleef bij een familie in de stad Bukavu. Met haar gastmama ging ze mee naar de lokale markt, met de Congolese studenten ging ze zwemmen en ze volgde ook een landbouwstage in een klein plattelandsdorpje. "De mensen daar waren heel lief en vriendelijk. Ik heb nu eigenlijk naast mijn eigen familie ook een Congolese familie erbij gekregen. We hebben nog steeds contact en ze vragen al wanneer ik hen terug kom bezoeken". Dankzij de reis heeft Lynn een nieuwe cultuur ontdekt, veel bijgeleerd en ook een onvergetelijke tijd beleefd.

Duurt zo'n inleefreis of buitenlandse stage wat te lang voor je? De Universiteit Antwerpen organiseert ook nog verschillende summerschools. Dit zijn uitwisselingen met buitenlandse universiteiten voor een kortere periode. Meer informatie vind je bij je eigen faculteit. ▀

dwarsligger

in bed with Enrico

text and image: Maxene Willems

The *homo sapiens studentus* is a special species. Next to the typical activity of studying, the members of this species are known as real lovers of (night)life. But do they have other secrets to unfold? *dwar*s finds out in their natural habitat, the student dorm.

In the cosy Berchem neighborhood, we visit Italian student Enrico, who lives together with three other students in an apartment.

Enrico is currently in his fifth year of Medicine. "In Italy we don't distinguish between bachelor's or master's degrees, we just get our degree at the end of our entire course." He really wanted to come to Belgium and Antwerp was his first choice. "What I like about the Belgian approach in Medicine, is that it is very clinical in comparison to the rather theoretical way of studying in Italy."

Enrico would love to specialize in Anesthesiology. He's thankful he passed the entrance exam in Italy, where more than 20.000 students apply for only 600 vacant places. Just like in Belgium, Medicine is a very serious degree.

"There's a lot of pressure, but we usually help each other out. We take turns in recording the classes and taking notes. It's competitive but we still work together. It's a little bit easier to get the maximum score of 30 points in my home country. I passed all my exams here, but no 20/20!"

Enrico does not speak Dutch because he missed the crash course at the start of the year. But he claims English is perfect for his life in Antwerp, as a lot of his friends are Erasmus students.

"I'm having a great time here, having dinner, going out with my friends and drinking Belgian beer. *Westvleteren* is my favorite, but that's only for special occasions."

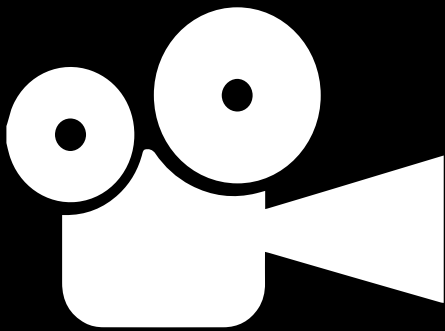

"Another great thing here are the *cantus-sen*. The first time I didn't go, but every time after that I had a great time with my ESN friends."

Apart from the nightlife, Enrico enjoys participating in parkour, with the sportsticker. "Don't think of me jumping from skyscraper to skyscraper. Everybody can exercise at their own level, mine currently being ground level (*laughs*). It's just a nice way to see different places in Antwerp."

Photography and playing guitar keep him busy when he's alone. "And of course staying in touch with my girl Maria Elena." They started dating just before he left for Antwerp. "But you know when it's worthwhile."

Enrico is from Padova, where his grandmother makes the best tortellini. "I think I'm going to miss Antwerp when I go back home, especially living alone there. But man, that tortellini ..." ▀

films uit 2016 die niemand zag, maar w onbekend maakt on

tekst: Stijn Demarbaix

Vanaf februari begeeft de Oscar-buzz zich op kruissnelheid. Zo ook in België, waar de genomineerde prenten de bioscopen binnendruppelen en stelselmatig de box office kleuren.

Maar nu er een Oscarbeeldje op Leo's schouw prijkt, er geen gebrek aan gekleurde genomineerden lijkt te zijn en een boycot daaromtrent uitblijft, vragen wij ons af: wat valt er nog te berichten over de Oscars van 2017? Behalve het gebruikelijke gebakkelei over enkele *snubs & surprises* en de sporadische sneer naar Trump (dan toch een boycot vanuit Iran?), lijkt 'bitter weinig' het juiste antwoord te zijn. Vergeet de berichtgeving over maatpakken en cocktailjurken, een alternatief standpunt biedt zich aan.

de kassa rinkel

Het meest lovenswaardige aspect van de prestigieuze awardshow is het feit dat kleinere, onafhankelijke films – films die niet geproduceerd worden door een van de grote zes Amerikaanse filmstudio's – een serieuze boost krijgen wanneer ze een Oscarnominatie in de wacht

slepen. De nominatie voor een gouden beeldje betekent meer media-aandacht en daardoor een betere *box office* in zowel binnen- als buitenland.

Neem bijvoorbeeld *Moonlight*, een onafhankelijke dramaprent genomineerd voor beste film, waarvan het productiebudget geschat wordt op 'slechts' 4,5 miljoen euro. Ondertussen heeft de film in thuisland Amerika ongeveer 18,5 miljoen euro bijeengesprokkeld, een cijfer dat alleen maar stijgen zal wanneer de wereldwijde revenu wordt meegerekend. Als we ervan uitgaan dat een film ongeveer het dubbele van zijn productiebudget moet verdienen om break-even te draaien (met marketingkosten als verantwoordelijke voor deze verdubbeling), doet *Moonlight* het voorbeeldig.

Als we vervolgens de omzet van *Moonlight* vergelijken met die van *Green Room* of *Swiss Army Man*, twee films uit dezelfde stal als *Moonlight* en met ongeveer hetzelfde productiebudget als de Oscar-genomineerde film, is het verschil grandioos. *Green Room* en *Swiss Army Man* verdienen amper hun productiebudget terug. Overigens is de kans groot dat bijna niemand in België van het bestaan van de films afweet.

Wegens hun beperkte marketing en louter binnenlandse release kan niemand hen dat kwalijk nemen, maar jammer is het wel, want het zijn twee uiterst charmante films in hun genre.

keuze van de expert

Welke andere films uit 2016 hoge toppen scheerden, maar amper de aandacht van het bredere publiek genoten? We vroegen het aan Vito Adriaenssens, doctor aan de Universiteit Antwerpen en cinefiel in hart en nieren. Hij somde voor ons drie verdoken pareltjes op en gaf beknopt toelichting bij zijn keuze. Laat het evenwel duidelijk zijn dat zijn lijst géén pleidooi is om de opgesomde films voor een Oscar te nomineren. De films die hij gekozen heeft zijn dan ook niet gebonden aan de genre- en taalcategorieën die de Oscars zowel impliciet als expliciet stellen. Veel kijkplezier!

vel de moeite waard zijn bemind

1) *Kimi no Na wa* (Makoto Shinkai)

Zijn filosofische noties van sentimentaliteit kunnen dan niet meteen door iedereen gesmaakt worden, maar qua visualiteit valt het alvast niet te betwisten dat Shinkai de allerhoogste toppen scheert in de wereld van animatie. Zijn films zijn briljante parels die de concurrentie doen verbleken, en *Kimi no Na wa* stak dit jaar zo maar even-tjes Hayao Miyazaki's *Sen to Chihirō no kamikakushi* (*Spirited Away*, 2001) voorbij om het grootste anime kassucces in de Japanse geschiedenis te worden. Studio Ghibli's *La Tortue Rouge* (*The Red Turtle*, Michael Dudok de Wit) verdient het om die Oscar te winnen, maar eigenlijk zouden alleen *Kimi no Na wa* en *La Tortue Rouge* genomineerd mogen worden, de rest van de bagger komt zelfs niet tot aan hun enkels.

2) *O Ornitólogo* (João Pedro Rodrigues)

In zijn vijfde langspeelfilm, *O Ornitólogo*, bouwt de Portugese regisseur João Pedro Rodrigues verder op het surrealisme dat al meer dan twintig jaar langzaam maar onopgemerkt doorheen zijn films sijpelt. Misschien is het ook deels mijn voorliefde voor ornithologie, maar wat mij betreft komt Rodrigues' talent hier pas echt volledig tot uiting. Zoals steeds creëert hij een op zichzelf staande wereld met eigen wetten, en beide worden in dit geval begrensd door de prachtig gefilmde landschappen van de Dourovallei en gesymboliseerd door vogels. Allicht komt *O Ornitólogo* als *foreign film* in het arthouse-circuit terecht en zal hij daar een stille dood sterven, maar hij verdient beter, dus ga hem kijken en begin onmiddellijk een vogelcursus bij Natuurpunt.

3) *Wiener-Dog* (Todd Solondz)

Een film die compleet onder de radar gevlogen lijkt te zijn, vooral in de VS dan, is Todd Solondz' nieuwste telg *Wiener-Dog*, een hilarische netwerkfilm waarin vier verhalen en een hele harem aan vreemde figuren verbonden worden door middel van een teckel. *Wiener-Dog* is een Solondz op zijn best, een combinatie van humor, oprechtheid en een topcast: Danny DeVito, Ellen Burstyn, Julie Delpy, Greta Gerwig en een worsthond in een tutu. Om het met de woorden van de film te zeggen: "Heel, motherfucker!"

Ook filmprofs Tom Paulus en Steven Jacobs stuurden ons een lijstje met hun favoriete onbekende films uit 2016. Hun selectie vind je op www.dwars.be

het LAATSTE WOORD

verdWijnwoordenboek

tekst: Sofie Vanderhulst ■ beeld: Anouk Buelens-Terryn

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet opkomen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Dit jaar schiet *dwars* alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdroten ter hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de meest vreemde betekenis, de meest rocamboleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze editie het woord 'verdwinwoordenboek'.

Het woord 'verdwinwoordenboek' klinkt magisch, geplukt uit een of ander sprookje, maar niets is minder waar. Het boek bestaat echt, wat erin stond bestond echt en misschien bestaat het op een dag terug echt. Klinkt dit je nogal ingewikkeld in de oren? Of net heel mystiek? *dwars* legt het je even uit.

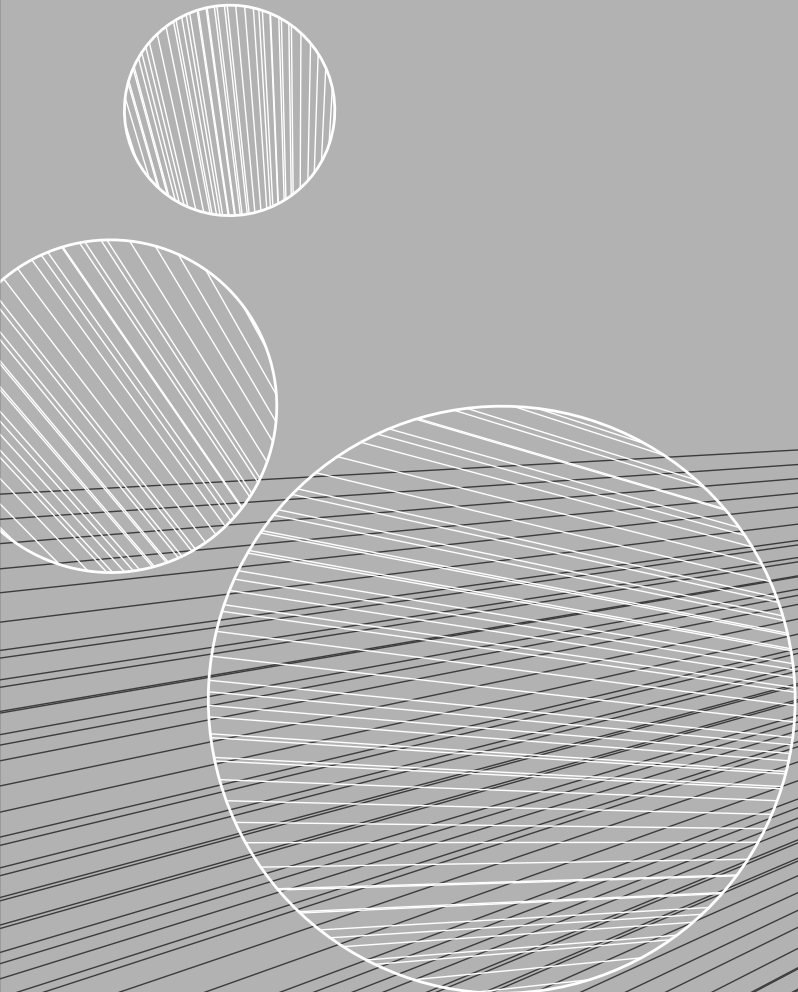
De Nederlandse taal is ontstaan in 500 n.C. en evolueerde in 1150 naar het Middelnederlands. Doorheen deze jaren is onze taal erg veranderd, we gingen van verschillende dialecten naar een standaardisatie van het Nederlands. Er zijn woorden bijgekomen, maar ook weggevallen. En het zijn die laatste woorden die de kern vormen van het verdwinwoordenboek. Het boek bevat namelijk woorden die verdwenen zijn uit onze taal. Je kan er ongeveer 1.500 woorden in terugvinden die onze Nederlandse taal verloor in de laatste 150 jaar.

Er zijn verschillende redenen waarom woorden verdwijnen. Enerzijds kan een woord vervangen worden door een nieuw en fris alternatief. Zo werd bijvoorbeeld het woord 'lijflust' ingewisseld voor het woord 'libido', het woord 'wervelziek' door 'duizelig' en 'aamborstig' door 'kortademig'.

Anderzijds verdwijnen sommige woorden ook omdat de objecten of handelingen waarnaar ze verwijzen niet meer bestaan. Een mooi voorbeeld is *bedsermoen*: blijkbaar was het ooit een vaste gewoonte dat de man nog een donderpreek meekreeg van zijn vrouw voordat hij 's avonds laat (en misschien wel dronken) in zijn bed klom. Het *bedsermoen* zelf is waarschijnlijk niet helemaal verdwenen, maar het woord wordt toch al lang niet meer gebruikt.

Het verdwinwoordenboek wordt samengesteld door Ton den Boon, een van de hoofdredacteurs van de Dikke Van Dale. In het verdwinwoordenboek vind je dus woorden die onze taal hebben verlaten. Ben je toch curieus naar het rijke verleden van onze taal? Dan kan je altijd het verdwinwoordenboek eens doornemen. Tijd om woorden te doen herleven! Want iedereen verdient toch een tweede kans?

Wij van *dwars* zijn als echte taalfanaten alvast enthousiast! ■

HERWONNEN WINTERDAGEN

laaghangend zonlicht
baant zich door ochtendmist
wij zochten troost in dagen
opgedeeld in koffiepauzes
en tot daar vandaag

want er is altijd morgen
al is het eindeloos opnieuw gisteren

uit de krochten van
hoe we ons in bochten
en zo steeds opnieuw door onophoudelijk
stapels papier
kromgebogen boekenruggen
van midwinter tot vorstdagen voorbij

tot dit alles nu in het niets vergaat
alsof er van gisteren niet langer sprake is
enkel van cafés vol
dansvloeren beladen
tot nacht weer dag wordt
de ijzige stilte tot rumoer

nu de dagen dooien in
laaghangend zonlicht

